

Год. II.

Августъ 1893.

Брой VIII.

Изложението и Свѣта Недѣля

Отварянието на Изложението в Шикаго, на Свѣта Недѣля е повдигнало негодованието на набожната Американска масса. Централното правителство въ Вашингтонъ въ начало отпуска 26,000,000 лева за изложението съ условие, че то нѣма да ся отваря въ Св. Недѣля. Но гражданитѣ въ Шикаго дѣсто има голѣма частъ Католици предшественици отъ Европа, рѣшили щото да ся отваря и тѣй да оскврняватъ Св. Недѣля. Слѣдствието е, че печатътъ и народътъ негодува, и много милиони отъ Американците рѣшили да не посѣщаватъ Изложението. И при всичко, че входа (антрето) въ Св. Недѣля, е намалено на единъ левъ, такъ посѣтителитѣ били въ малко число а въ сѫщото време и повечето отъ заведенията—павилионитѣ били затворени пего денъ. Единъ посѣтителъ казва: "Най- важнитѣ отъ правителственитѣ павилиони, на онѣзи отъ чуждестраннитѣ народи, както и и голѣмо число отъ частнитѣ павилиони бѣхъ затворени.

Френското отдѣление разочарова своите посетители. Когато павилиона бѣше отворенъ и двама френски матрози бѣхъ на длѣжностъ, много отъ най-хубавитѣ нѣща бѣхъ прѣкрити или затворени посѣтителитѣ. Една жена забѣлѣжи: тѣ може по-добре да затворятъ цѣлото Изложение отколкото да го имать наполовина отворено." На Японското отдѣление готвимитѣ вратата бѣхъ заключени. Германския павилионъ бѣше отворенъ, път повече на потолѣнията му бѣхъ покрити. Въ Австрийския департментъ едва ли имаше единъ прѣдметъ който да не бѣше прикрытъ съ пердета. Белгийския павилионъ бѣше отворенъ, път нѣмаше нито единъ прислужникъ. Павилионитѣ на Норвегия, Русия и Холандия бѣхъ затворени съ платна прѣдъ входовете. Всички джевандъства на Швейцарското отдѣление бѣхъ прѣкрити. Главнитѣ Американски джевандъства бѣхъ прѣкрити. Английския отдѣлъ бѣше съвършено за-

критъ. Англичанитѣ отказахъ да приематъ посѣтители, пакъ да зематъ участие въ развлечението на Св. Недѣля. Фирмитѣ, които представляватъ пияни, музики, всички пазяхъ Св. Недѣля. Зданието за прѣносни тѣ стоки бѣше прѣкрито въобщѣ. Американското отдѣление за пайтони и пр. бѣше затворено. Рударското отдѣление бѣше затворено. Въ отдѣлението на електричеството почти всичко бѣше прикрито. Всички здания които прѣнадлежахъ на Источните държави на Републиката бѣха затворени. Английскитѣ колонии тоже заключихъ своите врати.

Отъ какъ ся писа горното вѣстицицѣ ни извѣствяватъ че управлението на изложението е рѣшило да го затвори въ Св. недѣля. Тази е една отъ тѣзи морални побѣди на вѣкътъ за която всички зусърдни християни трѣбва да возвисятъ гласъ си въ хвала на Всевишшаго, Богъ всемогущий царува.

Историята на тази борба не трѣбва да ся повтаря. Тя имаше характера на подлостъ и лакомство отъ страна на язическиятѣ градъ Шикаго, път видѣхъ че всяка Св. недѣля посѣтителитѣ ся намаляваха, докѣ посѣтната влѣзоха само около 35,000. Освѣнъ това много хиляди отъ най-добрите и честни Американци никакъ не ся доблажихъ до изложението, защото изложението ся отваря въ Господниятъ Денъ. Управлението видѣ че Турската пословица „Чокъ тамахъ чокъ зарарь“ ще ги спогѣти. Отъ развратнитѣ, които желаяха отъварението му ще ся ползватъ съвсѣмъ малко, а отъ благочестивитѣ които ся борихъ за моралитѣ си принципи ще изгубятъ съвсѣмъ много. Така отечествието на християнитѣ на изложението ги принуди да го затворятъ въ Св. недѣля. Девятнадесетиятъ вѣкъ е вѣкъ на Христианска побѣда.

Хора които иматъ религиозенъ животъ, тѣ ся борятъ за религиозна чистота, за да могатъ да удържатъ Християнското си благочестие и да сѫ примѣръ на Христианското поколение въ отечеството.

Изгубено връме.

На мнозина мажи и жени не имъ постигатъ часоветъ на денът за да извършатъ всичко, което желаятъ да ся свърши. Домътъ, обществото, книжнината и човекъ любивитъ прѣдприятия изискватъ много работи на които честолюбивиятъ би желалъ да отговори съ готовостъ да посвѣти себе си. Нъ "нѣма връме," е извинението на мнозина.

Има единъ начинъ, по който много минути и половини часове въ които нищо ся не работи, които можахъ да ся икономисатъ и употребятъ за нѣкаква цѣль. Ако събранията на клубоветъ, комисии, дружествата и пр. можехъ да започнуватъ точно на опредѣленото си връме, и работятъ имъ ся извѣршихъ навръменно, по-малко връме щѣше да ся губи. Въ мажкитъ, а особено женскитъ събрания повече ставатъ отъ забавания. Една жена може да има едно събрание прѣдъ пладне и друго слѣдъ пладне; и често тя може да има и повече. Може би, че нико едно отъ събранията не трѣбва да земе повече отъ единъ часъ. Опредѣлния часъ пристига и повече отъ половината на тѣзи, които ся учаватъ ги нѣма. Право ся мисли, че интересътъ въ скаскитъ и рапортитъ на каквото и да ся нѣща или упражнения ще да е по-малко ако първата частъ ся губи. По тая причина тѣзи, които ся па връме дошли, чакатъ десетъ минути, половинъ часъ и по нѣкога цѣль часъ за онѣзи които ся закъсняли. Даже прѣсъдателя и секретаря, ся знае да ся мѣжду тѣзи, които закъсняватъ. Много често човекътъ, членоветъ на събранието, — на които най-много чини връмето, тѣ да ся ненавръменни, и тѣ усъщатъ до слѣдъ като ся свърши събранието, че голѣма частъ отъ денътъ е изгубена, съ отиване и връщане, съ засѣдание и че тѣмъ ся е откраднало връмето което е твърдѣ скажо.

Има нѣкои си, които всякога закъсняватъ. Въобщѣ причината може да е, че такива употребяватъ връмето си прѣуготовление за събранието безъ да сметатъ че има и нѣкои случайни препятствия.

Всички събрания не заслужватъ такова критикуване, и безъ съмнение на всякадѣ има трѣски за дѣлание.

Въ свободни държави като България, парламентарните правила трѣбва отъ всякого да ся знаятъ на прѣсти. Тѣзи правила ся наредени и приети само за една причина — за да ся не губи връме. Важно нѣщо е да не забраваме цѣната на връмето.

До колкото

Българитъ ся протестанти, до тѣлкова ся и напрѣднали, каза единъ Американски епископъ. До като Българитъ мѣлчахъ, тѣ бѣхъ роби цѣли петь вѣка, не ся знаеше нищо за тѣхъ като народъ, — сѫщест-

вуваше и го нѣмаше. Но когато този сѫщия народъ *протестира* противъ угнетенето на Гърцитъ, които убивахъ и религията му, и книжнината му, и язикътъ му, сполучихъ и побѣдихъ. Това бѣше собствено негово право. Но-нататакъ, когато *протестира* и издигна гласътъ си, съ прѣпорецъ въ ръка, за политическа свобода, той ся освободи, — тържествува днесъ, по причина на този протестъ. Помните, прѣсно е още въ умоветъ ви, последната Сръбско-Българска война. Неправдата съ която прѣтендирахъ Сърбите надъ Българите. И въ този случай, Българите прогласихъ, като издигнахъ на високо свойъ протестъ. Тѣ побѣдихъ, защото тѣхнитъ *протестъ* бѣше за правдата на интересите имъ. И до колкото Българите ся протестирали, до тѣлкова ся и успѣли, и до когато ся такива дѣятелни политически протестанти, тѣ ще ся всѣкога въ пижътъ на прогресътъ.

Иоаннъ Веслей.

Съ придружащата картина на Иоаннъ Веслей искааме да дадемъ на читателите си едно кратко описание за живота и дѣятелността на едного за когото може ся каза, че даде единъ новъ потикъ за цѣлата Англо-Американска история и цивилизация.

Когато Иоаннъ Веслей, Хайтфилдъ, и Карлъ Веслей ся явихъ и привлѣкохъ вниманието на публиката, въ това връме истинското благочестие и нравственостъ бѣхъ много отпаднали въ Англия. Религията, подобно въ отечеството ни по настоящемъ, бѣше въ най-долно и прѣзрѣно състояние. Църквата ся признаваше, нѣ ся прѣзираше отъ правителството, едно религиозно отпадане прѣодоляващо цѣлата атмосфера. Между по-високите разряди на обществото, френското безвѣрие скоро ся распространявало, а когато простийтъ народъ гниzelъ въ дълбоко не-вѣжество. Държавната Англиканска църква не вършила почти нищо за поправлението на сѫществуващето зло.

Като ся намѣрилъ въ това печално състояние Английскитъ народъ, нѣколко студенти отъ Оксфордски университетъ, главилътъ между тѣхъ Иоаннъ Веслей, съставили едно дружество въ 1729 г. чиято главна цѣль била, чисто религиозна. По причина на строгиятъ мораленъ характеръ на членовете му, тѣхната рѣдовностъ, набожностъ и методическо живѣянне, дадохъ имъ прѣкоръ Методисти. Членоветъ на тово дружество почнали да посѣщаватъ болни, запрѣнитъ, и утѣшаватъ сиромаситъ; държали молитвени обрания, постали често и участвуvalи въ Господнята вечеря въ Св. Недѣля.

Иоаннъ Веслей, водителя на това велико движение, е роденъ въ Ешвортъ, Англия, на 17-и Юни 1703 г.

Прѣп. ИОАННЪ ВЕСЛЕЙ.

Въ колегията тей бѣше трудолюбивъ ученикъ, и слѣдъ дѣлго колебание за своята си способность и наѣлоностъ, той прие священническиятъ чинъ, и бѣ ржкоположенъ дияконъ въ 1725 г., а въ 1728 г., напълно ржкоположенъ за да испълнява длѣностъта на Енорийски священикъ. Наскоро той ся повърнахъ въ Оксфордъ съ по-младийтъ си братъ Карлъ, гдѣто дадохъ голѣмъ потикъ на това велико движение, което е знайно въ Английската История "Методистко религиозно съживление." Въ 1735 г. Иоанъ Веслей, придруженъ съ брата си Карла, бѣ убѣденъ да иде въ Америка за да проповѣдвавъ Евангелието между туземцитѣ, нъ види ся безъ да има нѣкой си успѣхъ. Въ това си плѣщество, той ся запозна

съ Моравскѣ братия, които му спомогнаха на религиозното му устѣрдие. Слѣдъ завръщанието си отъ Америка, единъ денъ той четеше въведенietо отъ Лютера на посланието къмъ Римлянамъ, което стана причина за неговото обращение. Той казва за това събитие: устѣхъ сърдцето си странно сгорещено, устѣхъ че уповавахъ въ Христа напълно за спасение, едно увѣрение бѣ ми дадено, че той мя очисти отъ грѣховетѣ, и мя избави отъ закона."

Слѣдъ това той посѣти Моравските братия въ Германия, гдѣто ся запозна съ Цинцендорфъ, и още бѣ прѣпоръженъ на Фридриха Великий. Слѣдъ завръщанието му въ Англия той ся придружи съ старийтъ си приятелъ и съученикъ, Хйт-

филдъ, и последва примѣра му за проповѣдването по улиците и ливадите, гдѣто голѣмо множество ся събирахѫ да слушатъ Словото Божие, проповѣдано по единъ начинъ не чутъ до тогава. Тѣ имахѫ най-голѣмо влияние между по-долнитѣ строй на обществото, ако и да нѣкое отъ по-образованитѣ не само съчувствувахѫ, нѣ и дадохѫ имъ спомагателна рѣка, за напрѣдъка на чистото Християнство въ Англия и колониитѣ ѹ.

За осъществление на великото си дѣло той обучи и испрати благочестиви мириани за паженчествуващи проповѣдници да проповѣдватъ на всяка дѣла въ Англия. Понеже въ държавите църкви не бѣхѫ допуснати да проповѣдватъ, то тѣ както и рѣководителите имъ проповѣдавахѫ по отворенитѣ полета, гдѣто по нѣкога сѫ имали много хиляди слушатели. Главнитѣ прѣдмети на Веслеевото проповѣдване било нравственното растление на човѣцитетѣ, заслугите Христови, Божията благодать чрѣзъ Христа, и оправдание чрѣзъ вѣра; а когато главното срѣдство, което той употреби проповѣдване па Словото Божие съ чисто сърдце и животъ, който съответствуваше на проповѣданото Слово Божие отъ него.

Нпї ся нуждаемъ отъ единъ Български Веслей, който съ усърдието си, пламенността си и съ проповѣдване на Словото Божие, да съживи народа ни отъ този религиозенъ сънъ въ когото ся намира по настоящемъ. Дано Богъ да ускори врѣмето за такова велико религиозно съживление между нась, Българитѣ.

Училището на Небеснийтъ ни Отецъ.

Каквътъ важенъ урокъ сме учили отъ денъ на денъ като Христианя прѣзъ този ни за опитъ животъ. За какви сериозни питания имаме да размишляваме; вѣрни ли сме и тѣрпеливи ли сме да научимъ тѣзи уроци? Ставаме ли катадневно по-добри, по-мудри и по-твърди като слѣдствие отъ опитностъ на живота? Дали сме човече и повече покорни на волята на Божийтъ учитель на начинитѣ които той ни наставлява? Да ли ставаме по-приготвени за по-високъ животъ на съществуване отъ колкото е настоящийтъ.

Истинно, че често ни ся отказватъ желанията, плановетѣ нї ся развалиятъ, нѣ при всяко обстоятелство трѣбва да вѣрваме, че всичко ще съдѣйствува за наше добро въ това земно Божие училище. Ако Богъ е допусналъ нѣщо да ся случи върхъ нась, трѣбва да вѣрваме въ Словото му, че тогози, който знае всичко и чрѣзъ когото ся върши всичко, ще ни позволи най-сѣтне да видимъ всичко, което той е назначилъ да стане за наше добро. Нашата мудростъ ще е несъвършенна, ако да нѣмаше една величественна сила за да съдѣйствува за пази.

Освѣнъ моралната дисциплина, която той е основалъ за нашиятъ интересъ, помислете си за вещественниятѣ благословения, които той спадилъ за нась лично. При съмнуване ниѣ всички ся нуждаемъ отъ свѣтлина за да ни освѣтива. Богъ е поставилъ сънцето въ небесата, и му е заповѣдалъ да пажтува за нашето благоѣствие обкръжащата атмосфера чийто съставни части сѫ приспособени за нашето физическо добро и употребление, е неговътъ благодатенъ даръ за всякого единого. На кадѣто и да ся обрѣнемъ, материални и духовни благословения ни послѣдуватъ прѣзъ всичкитѣ дни на живота ни.

Мълчеливи Мѣжии.

Женитѣ често сѫ загрижени, че тѣхнитѣ мѣжии не имъ говорятъ. Тукъ не му е място да разискваме недостатъците на мѣжнетѣ; нѣ понѣкога когато сме слушали въ намиране махна, маймунските повторения, дѣтинските оплаквания съ които жената досаждда на мѣжя, когато той е претоваренъ съ грижи и попечения, не ни е чудно, че нѣкое мѣжие ставатъ по-мълчеливи и по-голѣми меланхолици, когато сѫ въ домоветѣ си. Наистина, че загубата е голѣма когато човѣкъ е мълчеливъ въ присъствието на жена си и дѣцата си. Тогава отъ врѣмето мѣжя и жената живѣятъ въ различни окръжащи обстоятелства, че разговоръ трѣбва да е помощъ и удоволствие единъ на други.

Никога нѣма да принудишъ единъ мѣжъ само като му кажешъ че трѣбва да говори, и като го съмъришъ защото не говорилъ. Направи го удоволствие за да говори съ тебе. Бжди съ здравъ разумъ, добро расположение, и искусно го привличай да говори върху прѣдмети, които го интересуватъ. Бжди тѣрпелива когато е мълчеливъ. Бжди достойна драгарка на чувствителъ човѣкъ. Избѣгни относително да говоришъ за ничтожни нѣща за други хора или за своите си занятия. Имай нѣщо интересно, или важно да кажешъ. Числото баници или козинаци, които ти си направила не заслужва да ся говори за тѣхъ. Обработвай добре качеството на характера, говорението и ще намѣришъ че човѣкъ, който му бѣ драго да избѣгне присъствието на барболива, оплакваща жена, не иска да ся отѣбли отъ нея, която знае кога да говори и кога да мълчи. "Която отваря устата си съ мудростъ и на чийто язикъ е законътъ на благость."

Има 30,000,000 недоимъкъ въ бюджета на островъ Куба, и Испанскітъ министеръ за колониитѣ обявилъ, че Испания трѣбва да даде единъ видъ независимо управление на Куба, както Англия дава на колониитѣ си. Куба е много далечъ отъ Испания и за това ся нуждае отъ вътрѣшно независимо управление.

Добрий Самарянинъ.

И ето нѣкой законникъ стана да го испитва, и казваше: Учителю, що да правя за да наследя животъ вечний? А той му рече: Въ законътъ що е писано? какъ четеній? И той отговори и рече: Да възлюбишъ Господа Бога твоего съ всичкото си сърдце, и съ всичката си душа, и съ всичката си сила, и съ всичкиятъ си умъ, и ближнаго своего както самаго себе си. И рече му: Право си отговорилъ; това прави и ще бѫдешъ живъ. Но той понеже искаше да оправдае себе си, рече Иисусу: И кой е ближний мой? На това отговори Иисусъ и рече: Человѣкъ нѣкой слѣзваше отъ Иерусалимъ въ Иерихонъ, и налетѣ на разбойници, които като го обрахж, и наранихж, отидохж си и го оставихж полумър-

тъвъ. А по случаю нѣкой си священикъ слѣзваше по онзи пѫтъ: и като го видѣ мина отъ срѣща и замина. Подобно и Левитъ нѣкой, като стигна на това място, дойде, видѣ, мина отъ срѣща и замина. Но единъ Самарянинъ като пѫтуваше, дойде до него, и като го видѣ смили ся, и прѣстъни та прѣвърза ранитъ му, като вълизаваше масло и вино; послѣ го въскачи на добитъкъ си, та го занесе въ гостинницата, и пригоди му. И наутрешниятъ денъ като си походжаше, изваде та даде два динаря гостиннику, и рече му: Пригодявай му; и каквото повече изждвишъ, азъ на вращание ще ти платя. И тый отъ тѣзи тримата кой ти си вижда да е билъ ближенъ на испадналитъ въ разбойниците? А той тече: Този който му стори милостъ. Тогазъ Иисусъ му рече: Иди и ти така прави. Лука 10: 25-38.

Тази притча на Иисуса Христа ся даде по поводъ на адвокатина, който искаше да узнае до колко е ученъ този Галилейски учителъ. На питанието му, що да сторя за да наследя животъ въчень, Иисусъ му отговори просто и ясно, люби Бога съ всичкото си сърдце и съсъда си както себе си, и не, той искаше да го оплъте съ опредѣление на думата "кой е ближниятъ ти." Иисусъ прѣдузна намѣренietо му, и вместо да му даде логически опредѣления, сухи и непочтни, ето ти притчата. И три мата минахъ покрай рачението, и тъ свѣщенника, чиято работа бѣше за да учиава и насырдчава такива ранени хора, замина отъ срѣща, и не искаше даже да биде повиканъ отъ правителството за свидѣтелъ, че човѣка е билъ лѣжалъ на пътя раненъ. Такъ Левитина само видѣ, че вѣроятно е че не мислѣше, че заслужва да му ся помогне, и когато дойде прѣзрѣниятъ Самарянинъ, той ся смили, той му отслужил, той му станж ближенъ вместо свѣщенника или Левитина. Нечуто до сега учението му даде Иисусъ Христосъ "Иди и ти така прави." Какви нови источници за благодѣяние и любовь Християнството е отворило! Думите не значатъ много, и нѣ дѣлото. Нѣма вѣче този студенъ законъ на Фарисеитъ, люби само тѣзи, които сж отъ твойтъ народъ, казвай истинната само на тѣзи, които сж произѣзле отъ съмeto Авраамово, струвай добро само на сънайдорциците си нѣ всякой ти е братъ, Иудеинъ и язичникъ, всички сж братия въ Христа Иисуса. Нека всякой прочете тая притча съ внимание, и гледа на картината за да може по-лѣсно да си въобрази какви сж усъщанията на тѣзи, които имъ ся помога, когато сж паднали между разбойници за да ги обергтъ и ранятъ, дали вѣщественно, или морално, и да отидемъ и вѣршимъ подобното.

Тайната за Честита Женидба.

Почитайте ся взаимно.

Не ся старайте да искалживате идеите или принципите (началата) или манифите на другиитъ.

Търсете да ся повлиявате взаимно само чрѣзъ силата на по високъ примѣръ.

Чрѣзъ достоинството и образованietо си правите другиитъ да ся гордѣ съ тебе, и не мислите че женидбата ви дава право да изисквате, или да диктувате или критикувате.

Никога не питайте лични въпроси нито търсите изяснения, защото не сте тъй отговорни единъ за други както сте наклонни да мислите нито една стотна частъ.

Старайте ся да поправяте погрѣшките си и ся труддете да направите единъ други щастливи, и бѫдете крайно внимателни никога да не прѣобрѣщате това правило.

Пазьте най изящната и кротка обноска за въ домътъ си.

ШЕСТДЕСЯТЬ СТОТИНКИ НА ДЕНЬ.

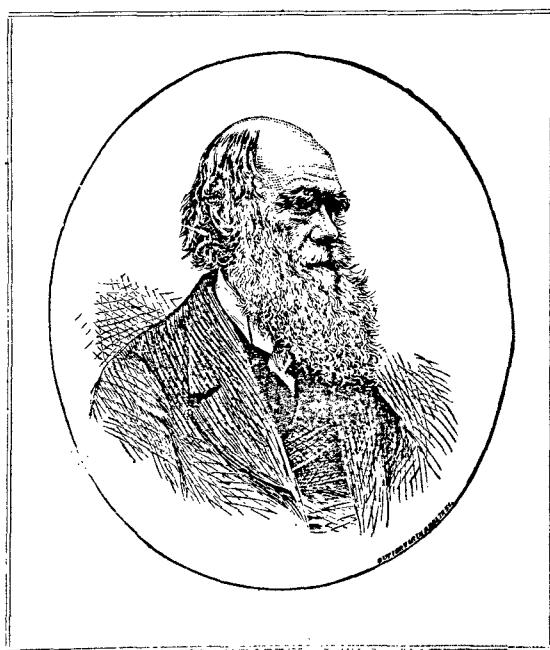
Единъ Лондонски вѣстникъ на скоро достави слѣдующето. Въ Бристолската сиро-питателница сега ся намѣрва единъ старецъ, който казва, че шестдесетъ години той иждивиъ по шестдесетъ стотинки на денъ за пития, но никога не ся е описвалъ. Нѣкой си господинъ, който чулъ това долагание полюбопитствувалъ да узнае на колко ще вълезатъ тѣзи шестдесетъ стотинки на денъ, смѣтани всяка година по 5 на сто сложна лихва, за шесть години. Като присмѣтна спистяванието за първата година (триста и шестдесетъ и петъ дни по шестдесетъ стотинки) двеста и девятнадесетъ лева, той приложи лихвата и е така продължаваше, година слѣдъ година до като намѣри че въ шестдесятата година шестнадесетъ стотинки ся въскачватъ до удивителната сума единадесетъ хиляди и сто и двадесетъ и петъ лева.

Сѫдиза удивленietо на старецътъ когатому казали, че ако да бѣше спистявалъ своите шестдесетъ стотинки на денъ, и допушаше да ся размножатъ съ сложна лихва, сега той ще можаше да притѣжава горната значителна сума; тъй щото, вместо да прибѣгва въ сиропитателница, той би билъ въ положение да ся снабдѣше съ кѣща и съ петдесетъ уврата земя, и да я оставяше наследство на дѣцата си и внучитѣ си, или да я употребѣше за благоденството на съчовѣците си.

Дарвинъ.

Карлъ Дарвинъ, единъ отъ най-прочутитъ натуралисти, бѣше роденъ въ Шрюсбури, Англия, въ 1809 Февруарий 12-й. Той е синъ на Д-ръ Роберта, членъ на Царското дружество. Майка му бѣше дъщеря на Уеджувъ, прочутъ фабриканъ на грѣнчарски сѫдове. Слѣдъ като слѣдва учението си въ родното си място за нѣколко години, той учи въ Единбургския Университетъ за два циместра, и тогава отиде въ Кеймбриджъ дѣто слѣдъ свѣршиване на курса си прие степень, В. А. — въ 1831 год. Сега той пожела да отиде като натуралистъ съ царския парадходъ Биглъ, който бѣше посвѣтенъ за научно изслѣдване, и тръгна за да измѣри Южна Америка, и обиколката на цѣлото земно кѣлбо, Декемврий 27 1831 год. и ся завѣрна въ Англия 2-й Октомврий 1836. Цѣлий му животъ, до колкото здравието му е позволявало, е билъ посвѣтенъ на научно изслѣдване. Дарвинъ, който е членъ на главнитъ научни дружества, е приель медаль отъ Царското Дружество, и Валстонова медаль на Гео-

легическото Дружество. Най-ранното му литературно призвание, *Ножтот на натуралистът* (2-ро издание въ 1845 год.) е най-интересно и добре написано. Въ 1836 год. ся публикува неговътъ журнали на изследванията по Геология и Естествената История на разните страни, които бъше посветилъ той съ Царскитъ параходъ Биглъ; въ 1840-1843 ся публикува отъ правителството *Зоология* въ изтъканието на царскитъ параходъ, на която Дарвинъ притури въведение и много отъ бължки тѣ и; въ 1842 год. издаде *Устройството на Растительността на Коралните скали 1844—Геологически наблюдения възъ Волканическите Острови*; и въ 1846—неговътъ *Геологически наблюдения възъ Южна Америка*. Той е. теже писалъ много статии въ списанието *Дългата на Геологическото Дружество*. Въ 1851-1853, ся яви неговътъ *Монографъ на Сирепедия*; и въ 1859, Дарвиновото име стапа запознато въ всяка кѫща съ публикуването на свое го списание *Происхожданието на видовете посредствомъ естественъ изборъ, или упазванието на Благоприятствуваниетъ въ дългое* (гасес) въ Борбата за животъ. Въ *Происхождението на видовете* Дарвинъ утвърдява, че разните видове и животни, вмѣсто да сѫ всяко отъ-дѣлно създадени и неизмѣняеми, постоянно прѣтърпяватъ видоизмѣнение съ процесътъ на приспособленито, чрѣзъ което тѣзи разнообразия на единъ видъ, които сѫ нѣкакъ си по-пригодени за условията на живота си, прѣживяватъ и ся умножаватъ въ ущербъ на другитъ. Толкови силенъ и всемиренъ ся вижди този процесъ, на естественъ изборъ, да е, щото Дарвинъ, съ други по-маловажни причини, го счита да е способенъ да изясни какъ всичкитъ съществуващи видове си произлезли отъ една или отъ нѣколко долни форми на животъ. Тази теория възбуджала прѣния, които още не сѫ прѣстанали; нѣ тази теория е била пригърната отъ мнозина отъ най-ученитъ натуралисти, и е сторила вече голѣми променения въ биологическите методи и сроднитъ науки. Отъ тогази Дарвинъ е ималъ, уплодотворенето на орхидите, (въ 1862); *Разнообразието на Растенията и животните когато опитомени 1867*; *Происхожданието на животъ и изби-*

рание въ отношение на Полъ 1871; изражение на чучевата въ животъ 1873; *Насекомоядни Растения 1875*; *Вълчащи ся растения 1875*. Ефектитъ на смѣшните и себе-наторѣванието въ Растителното Царство (въ 1876); и *Разни Форми* на цветя и растенията отъ същия видъ 1877; Дарвиновото знание не е по-малко забѣлжително отъ колкото неговото прѣдпазване въ израженията му. Въ послѣдно време той прие много високи отличия, такива като Прусски Орденъ Pour le mѣrite 1871, титли отъ Университетъ Лейдски 1875, Кейнбриджки 1877, и прие членство отъ Французската Академия (1878). Г-нъ Дарвинъ ако и да не живѣе, нѣ името му нѣма да умрѣ, и трудоветъ му въ поплето на науката ще прибававатъ.

Когато Г-нъ Дарвинъ напечати книгата си “Происхождението на видовете” на часа много млади естествоиспитатели усвояихъ теорията му. Неговата вничмательностъ, събраниятъ фактове, и запознанието му съ всичкитъ отблъсъния по естествената наука, ги приготви да го слушатъ, нѣ за сега почти всичкитъ учени и безирѣсистни хора ся сумняватъ относително казанното отъ Дарвина да ли нѣма други и подълбоки данини които той

не е обгърналъ.

Самъ Г-нъ Дарвинъ признава че той неможе да изясни всичко което е казалъ. Той казга; животъ съ неговите нѣколко сили, е билъ „първоначално вдъхнатъ отъ създателя, и какъ первическата сила е произведена тий чито ся прѣдприема да изясни“.* Въ нѣкой отъ идущитъ бройеве ще повърнемъ за по-постранно разискване на Дарвиновото учение за развитието (Еволюцията).

Рече безумниятъ въ сърдцето си: нѣма Богъ. Небесата расказватъ славата Божия, И твърдътъ възвѣщаща дѣлото на рѫцѣтъ му. День на день казва слово, И ношъ на ношъ изявява знание. Безъ говорение, безъ думи, безъ да се чуе гласъ имъ, по всичката земя излѣзе вѣщането имъ, и до крайщата на вселенная словесата имъ.

* Origin of Species Chapt. VI.

Гостоприемницата на Алпийският проходъ.

Въ този проходъ, който е почти 1600 метри високъ и на самият върхъ, е съградена гостилница, чиято картина ний даваме на читателите си въ този брой. При самият върхъ до едно езерце което е замръзнало девять мъседи въ годината са съгради въ 962 г. отъ Бернардъ, единъ Савойски боляринъ, тази гостоприемница за да спомага на Римските поклонници, а сега спомага на всичките пътници, които идуватъ прѣзъ Алпите. Това здание сяказва да стои на най-голѣмата височина отъ кое да е друго здание въ Европа. Това прибѣжище за пътници ся насъелява отъ десетъ до дванадесетъ калуери сътѣхните благородни кучета знайни за Св. Бернардови. Зданието е създадено отъ камикъ и има място за 70 до 80 пътници, и въ врѣме на нужда може да защити до 300 души на една вечеръ. Нѣкога отъ 500 до 600 души сѫ били спомогнати на денъ отъ тѣзи калуери, и казва ся че отъ 8000 до 9000 ся спомогатъ по разни начини отъ това завѣдение въ годината.

Доходътъ на този манастиръ е билъ отъ всичните помощи, които хората на драго сърдце сѫ давали, докатъ взѣхъ силомъ една обязанна помощъ отъ капитона Вадансъ и това лакомство имъ поврѣди дохода доста.

Този проходъ е прочути. Прѣзъ него сѫ ми навали Римлянитѣ, Ханибалъ, когато обсади Италия, Карломанъ, и 30,000 воиници на Наполеона Великий въ 1800 г.

Най-забѣлежителните срѣдства, които тѣзи францески употребяватъ за спомагане на тѣзи пътници, които сѫ ся изложили на голѣмийтъ студъ, или заровени въ дълбокийтъ снѣгъ, сѫ добре познатите кучета, които носятъ името на сънятъ основателъ на самият манастиръ. Святото Бернардско куче е забѣлежително по голѣмината си, силата си и остроумието си. Кучетата не само придружаватъ калуерите и слугите за да търсятъ нещастни пътници по

такъ опасните места на проходътъ, нъ ся испращатъ сами за да дирятъ тѣзи нещастници, и тѣхното силно обоняние ги приспособява за да намѣрятъ страдалците отъ студъ и мразъ. Нѣкога отъ тѣзи кучета показватъ голѣмо неспокойствие когато врѣмето започне да ся разваля, като че желаятъ да започнатъ тѣхната си благодѣтна работа. Тѣ ся разхождатъ горѣ и долу около пътеката, и като памѣратъ нѣкого заровенъ или падналъ въ пътътъ, идатъ му на помощь или чрѣзъ лаяние съ силенъ гласъ и по този начинъ да привлѣкътъ вниманието на господарите си. Когато подушатъ, че нѣкой си пътникъ е заровенъ въ снѣга, тѣ ровятъ силно до катъ на мярятъ заровениятъ, и тогава ся трудятъ чрѣзъ близапие на лицето съ точливъ си язикъ да го събудятъ и съживятъ.

Тѣзи животни още носятъ завѣрзани на шипитъ си по една бжеклица пътна ромъ или конякъ, малко хлѣбъ и една завивка за нещастните пътници, нъ въ случай че неможе да ходи, или кучето неможе да го истегли изъ ровътъ, то пакъ скоро ся завтѣче на монастиря и дрънка званецъ на господаря си за да излѣзе и го завѣде при мъртвиятъ, или полумъртвиятъ човѣкъ. Мнозина сѫ били избавени чрѣзъ благородните калуери и тѣхните помощници; тѣзи благородни кучета чиято порода е прочута не само по цѣла Европа, нъ и по цѣлите обра-зованъ свѣти.

Едно прочуто куче, на име Барри, въ първата частъ на този вѣкъ стана орджие за изба-

влението на повече отъ четиридесетъ души. Най-забѣлежителното му дѣло което било извѣршило е избавлението на едно малко дѣте, чиято майка е била затрупана отъ снѣгъ, и което момче бѣ принудено да ся покачи на гърба му за да го занѣсе на гостоприемницата. Кожата на това куче е упазена въ Бернскиятъ музей.

Калуерите, които посрѣдяватъ живота си на тази блгородна работа, ся обѣщава да служуватъ въ монастиря най-малко 15 години, нъ мнозина сѫ принудени по здравие да оставятъ прѣди врѣме.

Въпросът на Въкътъ.

“Учителю благий, що да сторіж за да наслідіх животъ въченъ.”

Този въпросъ е зададенъ на Спасителя, споредъ както повествуватъ Евангелията, отъ единъ младежъ знатенъ и добре познатъ между Иудеите. Евангелистъ Матей говори за него малко неопредѣлително—нѣкой си, Марко казва, че притѣче ся нѣкой, т. е. дочьрча бѣрзо, да не би да го испрѣвари другъ нѣкой, отиде право при него и колѣничи. Лука допълва още повече рассказътъ. Той казва, че този младежъ, билъ нѣкой си голѣмецъ. Отъ всичко това, ний заключаваме, въпросниятъ младежъ, освѣнъ горнитѣ прѣимущество, билъ е и хубавелякъ човѣкъ, левентъ, ималъ и вънкаши привлѣкателности; защото ни ся казва, че Иисусъ като го прогледихъ, възлюби го. А при това, той е билъ, до голѣма степенъ, и нравственъ мѫжъ. Прочее, ако и такъвътъ, той не билъ задоволенъ отъ положението си. Имало нѣщо, което тѣжъяло на сърдцето му. Нѣщо, което не давало покой на съвѣсъта му. Законътъ не билъ достатъченъ за него. Той го назялъ и опазилъ съ голѣма строгость, но пакъ пищо. Едно му не достигало. Отива той, рѣшително, да търси и намѣри това, което му липсвало. Мнозина отъ днешнитѣ, тѣй да кажемъ, безвѣрници и безбожници ако и да не хаятъ за своето нравствено състояние, мислите ли че тѣ сѫ спокойни и задоволни? мислите ли, че тѣхната съвѣсть е тиха и не ги изобличава въ нищо? Не. Въ срѣдъ кашалътъ на безвѣрието си, търсятъ нѣщо съ което да могътъ да утложатъ това силно биение^{*} на съвѣстъта, макаръ и мнозина отъ тѣхъ, поради своето жестокосрдечие, отиватъ въ погибелъ.

Този младежъ, за когото е думата ни, не ся спрѣль, но “притѣче ся.” Той е искалъ да утложи жаждата си, да излѣзе на ясната видѣлина Божия. Отива и колѣничашъ пита: “Учителю благий, що да сторя за да наслѣдіх животъ въченъ?” Увѣрилъ си той, че Този е, който ще му помогне; гледа съ вѣра на Него: чака търпѣливо, сърдцето му тупти; рѣшението на величайтъ въпросъ сега ще ся чуе. “Заповѣдитъ знаешъ: Не прѣлободѣйствуваи; не убивай; не кради; не свидѣтелствуваи на лъжа; не обиждай; почитай баща си и майка си.” Едва що доизрѣче Иисусъ, той бѣрзо отговаря: “Учителю, всичко това упазихъ отъ младостта си.” Вѣроятно, той сега очакваше едно удобрѣние и похвалила,—и свѣрши ся. Но, не! Струва ми ся че, ако Иисусъ не бѣше то бодналъ тамамъ тамъ, дѣто го болѣше, този младежъ, щѣше да ся върне гордъ и надутъ, и пакъ незадоволенъ. Иисусъ дигна брадватата и одари силино тѣло на корепътъ. “Едно ти не достига: иди продай все що имашъ и раздай го

на сиромаситѣ; и ще имашъ съкровище на небего; и дигни кръстьтъ си, и ела та мя лоствѣдай.” Страшна плѣсница! Немилостивъ ударъ! Шумиала е главата му. Какво да ся прави! Парицкитѣ ми! Едничката ми надѣжда и подпорка! Да ся лиша съвѣршенно отъ това мое богатство! Да бѣше поне малко отъ него да раздамъ, както и да е, по всичко, съвсемъ всичко. . . . Още и да дигна кръсть! да страдамъ всички! Това не е възможно. Не бива. Тава е смърть за мене. Ще си отида.

Но той ся наскрѣби за тая дума, и отиде си нажаленъ; защото имаше имотъ много.” Значи, че този младежъ толкова бѣ привързанъ о богатството си що то му бѣ станало идолъ; и той въ сѫщностъ ся покланялъ на този идолъ, а не Богу. Отиде си, казва, нажаленъ, нѣщо повече и отъ осѣкъренъ,—само че не заплакалъ съ гласъ. Отиде си той съ правийтъ отговоръ и го закона дѣлбоко за вѣчното си осажддане. Нищо повече. Този младежъ зададе Въпросътъ на вѣковетъ и обѣрна гърботъ си къмъ него. Сгои той за укоръ и урокъ на църквата до като си побѣде тя на свѣтътъ. Окаяний, безъ да знае какавъ щѣше да бѫде резултатътъ, ако ся той рѣшише да послуша Иисусовиятъ съвѣтъ, нахали ся, паведе ся, и си отиде. Твърдѣ е вѣроятно, че, ако той бѣше послушалъ гласътъ Иисусовъ, щѣше да ся случи съ него сѫщото както стана и съ опитванието на Авраамовата вѣра. Аврааме, Аврааме, да не простиши ржката си на момчето и да му не сторишъ пищо, защото сега познахъ, че ти ся боишъ отъ Бога. . . . Така сѫщо можѣше Иисусъ да издигне гласътъ си, като видѣше, че този младъ юноша тичашъ почиѣше да раздава, или поне готовъ да раздава, дрѣжъ си паритъ, опитахъ върата ти, доволно е. Знамъ сърдцето ти. Благоразумно располагашъ съ паритъ си. Бжди проче богатъ. Кой знаеще дали не щѣше да стане още по-богатъ.

Читатели, ще ли прѣзвете рѣшението на този въпросъ? Не е само богатството, което прѣчи, но още много други идоли има. Не щѣте ли ги остави и нарясате съ тѣхъ за винаги? Ще ли стойте още нажалени? До кога? Днесъ като чуете гласътъ, ще ли ожесточите сърдцата си? О, да не бѫде! Уловѣте чашата на спасението и дръжте ся о животъ въченъ. Рѣнигътъ този въпросъ още днесъ,—сега. Утрото никога не дохожда.

Незадоволствието е да не притѣжаваме себе-надѣжда: то е слабата воля въ човѣка.

Никой човѣкъ неможе да е господарь на другите докатъ той е робъ на себе си.

Окаяненъ си гдѣто и да си о човѣче и на кадѣто да обѣрнешъ себѣ си, освѣнъ че ся обѣрнешъ къмъ Бога.

За Младитъ.

Колумбъ прѣдъ Царица Изабела.

Въ пригружащата картина даваме на младитъ си читатели нѣщо за старанията и успѣхътъ на Христофоръ Колумба. Той бѣ роденъ въ градъ Генуя около 1445 г., и отъ това иници повече положително не ся знае за неговата младостъ или за родителите му. Види ся още отъ младостъ той показва наклонностъ за науките, Астрономия и Космография, и че още въ младитъ си години той станъ морякъ. Въ 1470 г. той ся засели въ Лисабонъ гдѣто ся иожени за дъщерята на единъ прочутъ морякъ

на име Пажеотрело. Лисабонъ въ това време бѣше свѣрталище на географическата наука, гдѣто ся прѣдлагахъ разнитъ теории относително пътя за Индия. Колумбъ ся напои съ тази идея тамъ и почнѫ да вѣрва, че той е назначенъ за да изнамѣри новъ и по-късъ пътъ за Индия, безъ, обаче, да знае че ще открие новъ континентъ. Слѣдъ като ся увѣри, ако вѣрви на западъ ще сполучи да прѣстигне на Источниятъ брѣгъ на Азия, той почна да дири срѣдства за да осъществи планътъ си. Португалскиятъ Шарль Иоанъ II, на когото Колумбъ испрѣвъ исказа планътъ си за пристигането на Источниятъ брѣгъ на Азия, прѣставилъ ся че не вѣрва нащо въ това, нѣ тайно испрати нѣколко кораби за тази целъ обаче, безъ да сполучатъ. Слѣдъ дълги старания и трудове и несполучки Колумбъ ся обѣрнѫ къмъ Испанското правителство за помощъ. Най-послѣ Изабела прѣдложи на него разноски да ся испрати Колумбъ която и каза; ще прѣприема това за моята си корона и ще заложа бисеритъ си за разноските. Той ся яви прѣдъ нея, както го виждаме въ картицата, която съ благородни думи го настави и насырдчи.

Успѣхътъ му ние знаемъ. Днесъ слѣдъ 400 години жителитъ на тогава откритиѣтъ съвѣтъ съ на-

прѣдъкътъ си очюдватъ Европа. Нека тогава никой отъ младитъ или читатели да ся не обезсырдчава въ прѣдприятията си. Ако дѣлото което, е прѣдприятие е право и честно, да ся стрѣми за осъществението му. Всичкитъ неприятели, мѫжнотии и припятствия неможахъ да прѣодолѣять надъ него; защото той прѣдприетъ да извърши това въ името и чрѣзъ името Божие.

Търси доброто на близния си.

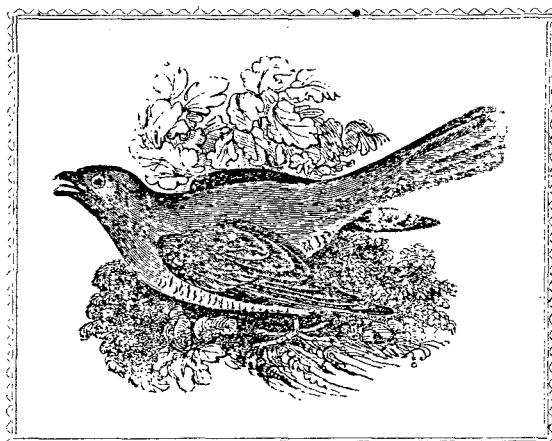
Христовата религия е самата религия, която поставя брадвата при корена на себелюбието, съ обявление: "да не гледа човѣкъ само за интереса си, нѣ и за интереса на другите," "да люби близния си като себе си." Христовата религия ни учи никого да занемарява своите истински интереси. Напротивъ, тя заповѣдова на своите поклонници "да не сѫ мудри (деки) на работа," нѣ да сѫ пламенни духомъ и да служатъ Богу. Но ние не трѣбва да забравяме че ние не сме само свои пазители, нѣ и пазители на другите, и ние трѣбва така да живѣмъ, щото да направимъ интересите и на двѣтѣ страни да сѫ въ съгласие. Ние нѣмаме никакво право да задоволяваме своите вкусове, и апетити въ ущърбъ на щастиято на съсѣдътъ си. Разбира ся, че е право да ядеме мясо, нѣ ние не бива да струваме това въ обстоятелства когато бихми съ това поврѣдили съсѣдътъ си. Отъ това и съвѣтътъ отъ Апостола Павла: "Добрѣ е нито да ядешъ мясо юто да пиешъ вино, нито да струвашъ нѣщо, съ което би ся прѣижналъ или съблазнилъ или би ослаоналъ братъ ти." Ние не можеме — срѣщу тѣзи справѣдливи съвѣти и да казваме, азъ имамъ право да ямъ и да пия, и азъ не съмъ отговоренъ за слабостта и неустържденето на характера на брата си; той нѣма право да ся съблазнява и да пада по причина на моите дѣйствия. Неговата длѣжностъ е да ми постави добъръ примѣръ както и моята е да му поставя добъръ примѣръ. Ахъ, но поставяшъ ли му добъръ примѣръ, ако ти ядешъ и пиешъ, или говоришъ, или въ кой да е начинъ дѣйствуваши за да го прѣжниши и падне? Наистина, той трѣбва да ти постави добъръ примѣръ, че неговата немарливостъ не ви изнинява. Силниятъ трѣбва да носи слабостите на слабия. Тѣзи, които сѫ силни въ благодатъта, която е въ Христа Иисуса, трѣбва да сѫ напрѣдничави въ покъртвуванията отъ себе си, за да избавятъ слабите, и тѣзи, които сѫ готови да паднатъ, друго яче' той не може да търси доброто на своя съсѣдъ, както го изисква нашия Господарь.

Обичашъ ли живота си? Тогава не прахосвай времето си, защото отъ него ся съставя живота.

Когато младитъ години ся прахосатъ, нѣма надежда за добра и егуилна старостъ

Куковицата.

Куковицата (*Cuculus*) е отъ онѣзи птици, които ся казватъ катерливи; една фамилия отъ куковиците *Cuculidae*, която заключава голѣмо число видове, повечето отъ които принадлежатъ на тоилитъ страни на земния глобусъ, ако и да нѣкоя отъ тѣхъ прихождатъ лѣтно врѣме въ по-студените климати. Рано въ лѣтото тѣ дохождатъ и по часъ и всякой отъ часъ ся радва да чуе пакъ гласътъ имъ. Нейния клюнъ е сплѣснатъ и малко искривенъ, и опашката дѣлга и околната, крилътъ май дѣлги, краката къси, два отъ ноктиятъ ѝ (прѣститъ) отира-

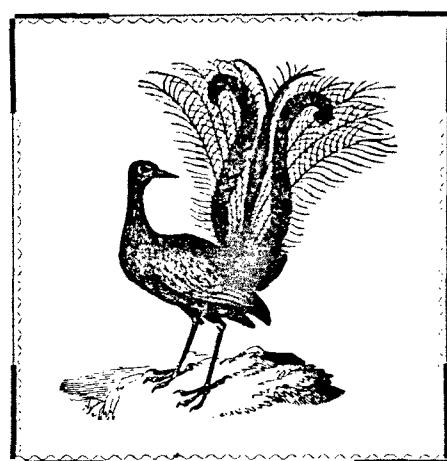

вени на прѣдъ и два на дирѣ, външния диренъ прѣсть е способенъ да ся полоу прѣкривява на напрѣдъ. Краката сж така приспособени за хващане, и движение по клониетъ, нежели да ся катерятъ, дѣлгата опашка ся много употребява отъ много отъ видовете за уравновѣсяване на тѣлото си като скочать отъ клонъ на клонъ въ гъстите тропически гори които тѣ посещаватъ. Името куковица произлиза отъ слоговетъ (куко) които мжжката прави, които ако да и монотонни, ся всякога слушатъ съ задоволствие, тѣ като дохожда въ пролѣтта, когато сме заобиколени съ природна приятностъ. Подобно име ѝ ся дава въ много язици. Куковицата е твърдѣ широко распространена птица; Тя ся намира въ Индия и Африка, а прихожда на сѣверъ въ лѣтото даже до Лапландия (въ Европа) и Камчатка. Явява ся въ Британия въ Априлъ, и всички, освѣнъ малкиятъ, ся вѣрва че ся враќатъ на югъ пакъ прѣди половината на Августъ. Тя посещава обработени и пусти място. Куковиците не живѣятъ по двѣ, или да продължаватъ да живѣятъ заедно мжжко и женско, и отъ какъ сиѣ едно яйце на земята, женската го депозира съ *клюна си* въ гнѣздото на нѣкоя друга по-малка птица, дѣто яйцето ся излупва отъ притѣжателката на това гнѣздо. Яйцето на куковицата е много малко сравнително съ голѣмината ѝ, и чис-

лото на яйцата които тя ще така да динозира за мжтение, не е известно: иль малкого скоро добива сила и порастнува доволно за да избута изъ гнѣздото каквите яйца може да сж остали съ него, или ще избута цѣластнитѣ пиленца, истиинскиятъ чада на измаменитѣ родители, и то ся съгѣтѣждѣ не спокойно и не мирно дѣдъ това ся извѣриши. То ся завира подъ тѣхъ и тогава си повдига изведиажъ дирницата и яйцата ил и пиленцата испадватъ па вѣнъ. Гърбътъ му между рамената на тази ранина възрастъ е пониженъ по единъ особенъ начинъ, тѣй щото едно яйце или едно пиле може лесно да ся закрепи тамъ; иль това понижение скоро исчезва и съ него заедно и този любопитенъ инстинктъ, съ който ся прѣмолага че сж сѫединени. Само нѣколко вида птици сж които куковицата избира да ѹ мжтятъ яйцата.

Менура.

Менурата, или *Лира* Итица, както ся понѣкога нарича, по причина на лиро-образната си опашка, е птица, най-хубавия видъ на която живѣе въ Южни Валисъ, Австралия, дѣто ся въобще нарича *Lira-Fezant*. Тя има голѣми крака съ които рови както кокошките. По формата на калвuna си, по перцата при основата на калвuna, а пай-вече по силната си музикална способностъ, принадлежи къмъ пойнитѣ птици, както Кювиѣ я причисляване. Тя на величина е колкото Фазана или колкото единъ голѣмъ петелъ, иль често живѣе въ храстолаците и рѣките горѣ въ не населената частъ на Австралия.

Тя е страшлива и прѣпазлива до крайность и е мжчно да я доближишъ. Тя е пай-голѣма отъ всичките пойни птици. Опашката на мжжката е твърдѣ забѣлѣжителна и красна, има двадесетъ пера, които сж твърдѣ дѣлги, и които иматъ твърдѣ хубави редки пернатостти (косми), освѣнъ тѣзи дѣлви въ срѣдата имъ има още дѣлви дѣлги срѣдни пера,

всякое отъ което има кривина само на една страна и по двѣ крайни пера искривени подобно на кривината на староврѣменна лира (единъ видъ музикаленъ инструментъ). Има и други видъ менури въ Австралия, дѣто на послѣдно време сѫ били изпамѣрени, и сѫ наименувани въ честь на послѣдниятъ Принцъ Алберта (Английски). Въобще на всичкитъ видове опашкитъ сѫ подобни на вѣтрило.

Прѣтърпяванието на Японцитѣ.

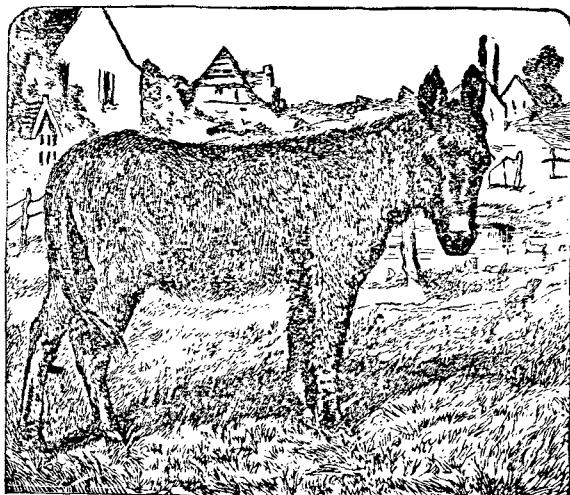
Странно е да ся каже, че Японцитѣ прѣтърпяватъ повече студеното време въ Шикаго отколкото Ескимоситѣ. Ако и да Японцитѣ дохаждатъ отъ умѣренъ климатъ, тѣ не сѫ изгубили нико единъ денъ въ градението на тѣхното капище. Тѣ страдатъ чрѣзмибрно отъ студъ и въ пѣкъ стучай отъ измрѣзали уши, тѣ никакъ не сѫ ся оплаквали. Между работниците тѣ бѣжж първи да започнатъ и послѣдни да спрѣтъ. Природно е, че тѣ не обичатъ такава върла зима, и казватъ че ще ся завърнѫтъ у дома си на часа щомъ имъ ся позволи за да го сторятъ. Ескимоситѣ не понасятъ половината отъ прѣтърпяванието студа отъ колкото Японцитѣ, ако и да Ескимоситѣ ся очакватъ да устоятъ студеното време. Отъ какътъ сѫ пристигнали въ Шикаго, тѣ сѫ ся постоянно оплаквали отъ студената зима, и самото изяснеие е, че Американскитѣ начинъ на топление допуска съвсемъ много въздухъ отъ вънъ въ къщи за тѣхното спокойствие.

Магарето.

Магарето, (*Equus Asinus*) ся брои отъ конеката фамилия, нѣ патуралистите ся опитватъ да го зематъ за отдаленъ типъ животно (*Asinus*), който заключава всичкитѣ копитни четвероноги, съ исклучение на коня. Разликата ся основава на късата грива и къситѣ косми въ горната частъ на опашката, а дѣлти въ края ѝ, и на черната пръчка прѣзъ прѣдните плѣщи, на отсътствието на коравитѣ вързули на дирнитѣ крака, както ги има коня. Дѣлгитѣ уши на магарето сѫ отличителната му чърта, нѣ тѣ сѫ по дѣлги на питомното отъ колкото на дивото. Косъма му е всяка пепеливъ, или тъмнѣтъ. Происходението му е Централна Азия, дѣто то ся намира въ съвръзено диво състояние. Дивото магаре ся намира и въ планинскитѣ и въ равнинитѣ мѣста. Голѣми стада ся скитатъ по голимитѣ Азиатски пустини, и споредъ годишнитѣ времена, лѣтно време прѣхожда до Уралскитѣ планини, а зимно време до прѣдѣлите на Индия. Много обича да пасе по соленитѣ мѣста и да пие солената вода. Това животно най-напрѣдъ ся описва отъ Пиласъ подъ името Куланъ, както го наричатъ по високитѣ степени по-край Балтийското Море. То, обаче, бѣше добре познато на дрѣвнитѣ, които го

наричахъ онагеръ, а Плини го нарича *Asinus Silvestris*. Другъ видъ, които живѣятъ по сѫщите страни, дѣто туземците го наричатъ Киангъ, или Дзитетай, послѣдното име е отъ Турско происхождение и означава планинско магаре. Този послѣденъ видъ, обаче, не реве, нѣ цвили като конь.

Въ Библията ся споменува за дивото магаре (Иовъ 39 гл.), за неговото тѣрпение и твърдостъ. Дивото магаре има къса грива, и такава грива ся просигра отъ врата по цѣлия грабинакъ до опа-

шката. То има по-дѣлти крака и си носи гривата по-високо отъ домашното магаре. Стадото на дивите магарета има всякога единъ водачъ. То е много духовито животно, бѣга съ всяката си сила отъ ловеца. Въ Парсия ловидбата на това животно е главното удоволстие на ловците, които цѣнятъ мястото му както Европейцитѣ цѣнятъ мястото на сърната.

Питомното магаре въ Арабия, Персия, Сирия и въ други источни страни е много по хубаво животно отъ колкото то ся съглежда да е въ Европа, и по нашите страни. Въ Испания, обаче, дѣто климата му е по благоприятенъ, и дѣто му ся огдава повече честъ, то е много по благовидно. Въ Библията (Съдии 5; 10) ся учимъ че въ старо време хората били въ навикъ да яздятъ възъ бѣли магарета, даже и днесъ бѣлитѣ (бѣлизневитѣ) магарета ся прѣпочитатъ на истокъ. Това животно е било опитомено много рано, нѣ въ Европа то е въведено сравнително много късно. Неговото пословично дебелоглавие може да иде отъ лошото му употребление, а по хитростъ не е по долно отъ коня.

Магарешкото млѣко съдѣржа по-вече захаръ и по малко казаинъ отъ колкото кравешкото, и затова ся прѣпоръжча за диета въ случай на слабъ стомахъ. Полезността му въ случай на охтика за дѣлго време ся е знало, и често ся е прѣписвало за употребление отъ по раннитѣ доктори.

Всемирната Церква.

Единъ колекторъ (събирателъ) на идоли въ Санъ Франциско, у Америка, който наскоро е умрълъ има една сбирка отъ 500 малки божове, всичките отъ които сѫ употребявани за поклонение.

Нѣкой си каза на Г-нъ Гроутъ, единъ отъ първите миссионери въ Африка, че той отива да търси дива патка. Слѣдъ тридесетъ годишъ трудъ, той може добре да извика. Наистина отидохъ да търся дивата патка, нъ най-сѣти я уловихъ.

Едно Хиндустанско дружество ся е организира-ло, не да защищава язичеството; но да напада Християнството. И въ една отъ брошурите ся намѣри слѣдующето предложение: Богът на Христианитѣ е Иисусъ Христосъ; Приятелите му бѣхъ прости хора; колѣсницата му ослица; короната му отъ трънне; прѣстолът му, кръстът; лулката му, яслата.

Единъ Хиндустански жрецъ слѣдъ като ся труди да обори Християнското учение, най-послѣ стана Христианинъ, и пѫтува 150 кил. за да намѣри нѣкой да го кръсти. Прѣди кръщелниятѣ си обрядъ той каза: Родителите ми дадохъ име Варидапа, името на единъ язическо богъ, а сега искамъ да мя зовете Иса Дода, рѣбът на Иисуса Христа.

Една Господжа като раздаваше духовни книжки въ Островъ Малта, бѣ арестувана за 24 часа и тогава ѝ дадохъ още 24 часа време за да остави острова. Католическите попове бѣхъ възбудили полицията на това дѣло. Когато Католическото има случай, то ще желае за да ся повърне инквизицията. Това е историята на тая църква.

Италиянската Кралица, която е една отъ най образованите Кралици, е показала своя голѣмъ интерес въ дрѣвната Еврейска музика. За да може напълно да ся увѣдоми възъ прѣдметътъ, казва *"Еврейски Крошки"*, тя испрати за професора Консото, който я посѣти въ Царския Палатъ, и тамъ й разви историята на Еврейската музика, въ усърдното изучване на която той бѣше ся посвѣтилъ за нѣколко години.

Женската работа въ Индия е направила наистина голѣмъ успѣхъ. Има за сега 711 жени чужестрани и туземки-миссионерки въ Индия. Тѣзи матъ достъпъ на 40,513 Зенанки и иматъ 62,414 момичета ученички въ тѣхните си училища подъ наставление.

Главните протестански мисии въ Японската Империя сѫ слѣдующите: Американските Бордъ има 92 църкви, и 10,760 членове; Презвитерианските църкви 74 съ 11,190 членове; Методистките Епископални църкви 54 съ 3,114 членово; и други-

тѣ разни по-малки миссионерски дружества съ 103 църкви и 6,692 члена. Всичко 326 църкви и 31,786 членове. Като си помислимъ, че въ 1858 г. нѣмаше нито единъ Евангелски Христианинъ въ тая Империя, и сега 31,786 членове, които представляватъ едно население между 150,000 до 200,000 души, ний можемъ лѣсно си въобрази, че не е далечъ времето когато чистото Християнство ще ся възвори въ всякой народъ, държава и царство.

Старите гробове въ Египетъ, които представляватъ толковъ скажи памятници отъ дрѣвността, скоро ся разрушаватъ отъ простите туземци. Арабите сѫ смлатили на кѣсове разни памятници и още ги развалятъ за да зематъ за своя потрѣба каманитѣ съ които сѫ направени дуваритѣ на тѣзи гробове. Тѣхъ не ги е грижа какви чудни нѣща разрушаватъ, стига да ся ползватъ отъ каманитѣ, а правителството не прави нищо да ги въспрѣ. Истина че правителството е назначило туземна стража, която въ това нищо не струва. Турити и тѣзи които задоволяватъ чувството си вспомагатъ на Арабите въ вандалските имъ дѣйствия.

Прѣслѣдваніе въ Руссия.

Единъ рапортъ иде отъ Одеса, който утвърждава, че скорошните напрѣгнати усилия противъ тъй нарѣчените Щундисти въ южна и юго-западна Руссия наистина подействуватъ. Едно писмо отъ Киевъ утвърждава, че за една цѣла сѣмница священство въ много части на онази областъ сѫ биле заняти въ приеманието отново Щундисти въ църквата. Голѣми народни възрадвания ся потвърждаватъ да сѫ станали въ Каневъ, кадѣто 130 Щундисти наедно съ нѣколко водители, сѫ ся отрѣгнали. Прилага ся, че повече отъ една третя отъ Каневските Щундисти сѫ пригърнали православието. Тъй като тѣзи утвърждения произлизатъ отъ духовенството трѣбва да ся приематъ съ прѣдизливостъ. Едниятъ компетентенъ авторитетъ потвърждава, че прѣслѣдваніето Щундисти не сѫ други освѣнъ прости вѣрующи, които бѣхъ пробудени отъ едно распъръскване чрѣзъ Религиозното Трактатно Дружество на подбудителни евангелически трактати прѣди нѣколко години. Руситѣ мразятъ името Щундистъ и тъй като тѣ го отдаватъ на тѣзи евангелически Християни, които не могатъ да ся покланятъ на икони или пазятъ обредитѣ на Грѣцката Църква. Въ Киевската областъ има около 75,000; въ Кереонъ, 35,000; Ториджъ, 5,000; Бесарабия, 15,000; Екатеринославъ 8,500; Карковъ, 6,000; Полтара, 5,000; Курскъ, 2,500; Полодия, 3,000; и прѣснати по други области около 7,000. Цѣлото число е, слѣдоватно, надъ 160,000. Отъ тѣзи около 30,000 сѫ Баптисти, останалите които приличатъ на Презвитерианци и независими въ църковната си наредба.

Наука и Механика.

Римските катакомби съдържат останки от шест милиона души.

Землетрясение си усети въ ново Мексико, Съединените Държави на Америка.

Около 5-ти Юлий една комета ся откри, която ся яспо види съ голо око въ Съединените Държави на Америка.

Една муха ще изрони прѣз лѣтото 208,320,000 мухи. Какъ научните сѫ издирили това, не знаемъ.

Разликата между най-високите и най-ниските хора е, $42 \frac{1}{2}$ сант. Средната величина на човѣческите растѣ се 1.62 метра.

Единъ ботаникъ прѣзъ опитъ изнамѣрилъ, че растѣтъ шестнадесетъ вида дървета въ Съединените Държави на Америка, които като ся напиятъ добре, ще потънатъ въ вода като камикъ.

Околността на Мустафа, Алджирия, е нападната отъ скакалци, които до сега ся направили голѣми поврѣди на храната. Доста голѣмо число даже посѣтили града.

Прѣдполага ся, че понѣкога жаби ся пукнуватъ въ врѣме на землетрясение.

Изисквало би ся свѣтлината на 600,000 мѣсечини за да ся направи единъ денъ тъй свѣтълъ както единъ ясенъ — съвсемъ чистъ отъ облаци.

Парижъ сега ся смѣе на нечиста Сена (рѣката, която тече прѣзъ градътъ.) Ново доставената му вода ся довежда отъ Нормандия, на разстояние отъ 41 километра. Ново-доведената вода въ Парижъ е съвсемъ чиста.

Нѣкой си французинъ казва, че на растението му спомага електричеството. Картофи насадѣни по путь на електрически токъ растѣтъ извѣрѣдно и много; домати повлияни по този начинъ зрятъ осмѣтъ дена по-рано прѣди другите.

Петъ и може би шестъ експедиции за сѣверниятъ полюс ще ся направятъ това лѣто. Това на подпоручикъ Перри отъ гр. Филаделфия привлича вниманието на хората въ Америка най-много, и е ржководено по начинъ най-безопасенъ. Една спомагателна експедиция ще ся испрати да ги посрѣшне слѣдъ две години. Разносните събрани отъ частни подписки ще достигнатъ до 130,000 лева златни. Друга експедиция е тази на Г-нъ Джаксонъ, отъ Англия; Д-ръ Ридеръ отъ Дания; Г-нъ Нансенъ отъ Норвегия, и Германската, която има намѣрение

за да изучи само лѣдните планини на южна Гренландия.

Нощните животни обикновено сѫ ся прѣдполагали да не могатъ да гледатъ добре дено врѣме, нъ фактуетъ събрани относително тѣзи животни оборвать тази идея. Добре познато е че кучешкиятъ родъ види много добре прѣзъ дена, това сѫщото е истино и за много други животни. Прилепа вижда доста добре прѣзъ дена, както всякой може ся увери като го заплати съ една прѣчка. Така сѫщо и бухалътъ има доста добро зрѣние прѣзъ денътъ. Нощната птица Лепидопрера когато ся испоплаши по срѣдъ денъ отъ гнѣздото ѝ нѣма никаква мѫжностия за да намѣри най-ближното място за удобно прибѣжище.

Двойната и четворната система по телеграфа за испращане извѣстие ся започна отъ Г-нъ Едисонъ въ 1869 г. и ся свѣтили слѣдъ шестъ години, която система избави само Америка отъ 75,000,000 miliona лева. Прѣзъ тази система два тока съ различни направление по сѫщата посока ся испращатъ сѫщоврѣменно, и така направи една жица съ двойна възможност за работа; сѫщоврѣменно ся намѣри че могатъ ся испрати и на противоположни посоки. Г-нъ Едисонъ не ся задоволява съ това, нъ иска да намѣри единъ способъ що шестъ или осмѣ токове да вървятъ сѫщоврѣменно по сѫщата жица.

Г-нъ Едисонъ ся е заелъ мѫжки за да усъвѣществува и това си прѣдприятие. Нѣма сумнение че вскоро той ще очуди свѣтътъ не само съ това си изкуство, нъ и съ нѣкое друго за което свѣтътъ не е даже сѫнувалъ.

Има повече отъ 2000 охлюви, които ся намиратъ по всичките части на свѣтътъ. Нѣкои сѫ даже по малки отъ главичката на иглянката (карфицата), когато други въ Франция и Италия, за прѣмѣръ, ся разვѣждатъ за храна и сѫ доволно голѣми за да направятъ единъ цѣлъ залъгъ, едва да могатъ да ся обзинатъ на ядене. Охлювите ся хранятъ отъ растенията и иматъ челости и езици подобни на трионъ, числото на връховете на всякой стива до хиляди. Когато приближи студено врѣме, охлювътъ исхвърля прѣзъ устата на чурупката си една лигава покривка, която ся стяга и опъва както кожата на тупана. Като врѣмето става по студено, други покривки ся дотурятъ, както що правимъ и ние съ прозорците си когато приближи буря. Дългата горѣщина прави охлювите да затворятъ свояте врати по сѫщия начинъ за да възбранятъ испаряванието на тѣлесната си влага и да не застънатъ. Тѣзи малки животни иматъ чудесна живостъ, като могатъ да възобновяватъ своята дѣятелностъ слѣдъ като сѫ биле замръзнали въ коравъ ледъ, и търпятъ за сѣдмици една горѣщина която би изсушала растениета.

Разни Новини.

Междусобна война ся е почнало въ Никарагуа.

Французската поща прие и испрати 570,000,000 писма миналата година.

Германският Император има намѣрение да посети Изложението въ Шикаго.

Имало е нѣколко подозителни случаи на холера въ Испания.

Два мѣсечната суши въ Франция ся присъства да е разрушила храна, която ще костува 32,000,000 лева.

За последните шестдесет и пет години Съед. Държави произвѣли двѣ трети от всичкиятъ употребенъ памукъ въ свѣта.

Ионеже Сиамскитъ не позволяватъ на Французскитъ военни кораби да отидатъ на горѣ по рѣката Менинамъ, Франция счита това за обявление на война.

Нѣколко холерически случаи сѫ ся подозиратъ въ Смирна. Египетското мореплавателно дружество не зема вече пътници отъ тоя градъ.

Единъ отъ Русскитъ монастири въ Св.-Гора бѣ нападнатъ и обранъ отъ нѣколко крадци. Военний корабъ Найда е испратенъ за да търси крадцигъ.

Австрийскитъ вѣстници вѣскизваватъ отъ раздѣтъ ионеже новийтъ Воененъ законъ ся прие отъ Германскиятъ Райхъ.

Рапортира ся че Германското правителство ще запреѣти изнасянието на сѣно и храна. Това запрѣщение има за цѣль за да спрѣ испрашанието на голѣмата порожка за сѣно отъ Франция. Либералните вѣстници вѣрно критикуватъ мѣрката.

Най-старитъ хора въ Съед. Държави на Америка сѫ единъ петъ и една пегърка. Ионъ Гибсонъ, който е на възрастъ 121 год. и Мария Магданолдъ на 128 годишна възрастъ. И двамата въ домътъ за прѣстарелитъ и изнѣмошли негри, въ градъ Филаделфия.

Египетскиятъ Хадиѣ ходи да поздрави Султана на Босфора, и да ся потруди за да му стане зетъ, и за да изисква съдѣствието на агата за отѣглюването на Английските войски отъ Египетъ. Види ся, че първото ще му ся даде, иъ за второто Турция не иска да си развали приятелството съ Англия.

Директоритъ на Изложението въ Шикаго рѣшихъ 24 гласове за и 4 противъ затварението на Изло-

женето въ Св. Недѣля; причинитѣ дадени, че нѣмало достатъчно посѣтители въ Господниятъ денъ за да имъ отърва да го отварятъ. Християнска Америка най-послѣ принуди язическитъ градъ Шикаго да празнува Господниятъ денъ.

Пожаръ въ депозита на Изложението въ Шикаго причини голѣми загуби заедно съ 17 души. Този пожаръ не ся случи въ зданието на самото Изложение, иъ въ депозита грѣто стоките за изложението ся стоварятъ и отъ гдѣто ся прашатъ по разнитѣ отдѣления па изложението. За това никаква поврѣда не ся е случило на павилионите.

Бившиятъ Французски прѣдсѣдателъ Макмахонъ наскоро отпразнува осъмдесетъ и шестата си годишна възрастъ. Поздравителни телеграми той прие отъ Италиански Царь, Архиdukътъ Иосифъ и много Европейски генерали и дипломати. Той ся спомня за живъ и дѣятелъ человекъ, и освѣнъ на скорошното му пострадание отъ инфлуензата, той не езваель що е болестъ. Той си живѣе на полето, гдѣто става много рано всяка сутрана за да си наглѣдва коните.

Германскиятъ Императоръ успѣва въ прокарването на своя въпросенъ проектъ за увеличение на войската си, и сега ся види да е почти безъ сѫмнение че войската въ онази страна ще да е доста уголѣмена. Работитѣ въ Европа въ отношение на войнствата, сѫ въ много лошо състояние. Знае ся лошото морално влияние отъ многото войски; всякой разбира колко е материалната загуба отъ поддържане войници (производителна сила); не е тайна, и това колко работа ся губи съ отнемането на иай-добрѣтъ сили отъ обществото. Единъ вѣстникъ сравнява войната въ разнитѣ държави въ Европа както следва:—

	въ 1869	въ 1892
Франция	1,350,000	4,350,000
Германия	1,300,000	5,000,000
Русия	1,100,000	4,000,000
Австрия	750,000	1,900,000
Италия	750,000	2,236,000
Англия	450,000	602,000
Испания	450,000	800,000
Турция	320,000	1,115,000
Швейцария	150,000	489,000
Швеция и Норвегия.	130,000	338,000
Белгия	95,000	258,000
Португалия	70,000	154,000
Дания	45,000	91,000
Холандия	45,000	185,000
Черна-гора	40,000	55,000
Гърция	35,000	180,000
Румания	38,000	280,000
Сърбия	25,000	180,000

Домакинство.

Ако ся потърка силно малко каменно масло (гасъ) вътъръ пятна на черни дръхи, ще ги очисти и ще отмахне бълъзите почти като съ магия.

Пепелъ, солъ и варъ ся приспособяват за добро, попеже тък съ не само полезни за дърветата, нъ безъ друго ще ги исцѣратъ и отъ въшки (паразити).

Одетьтъ отмахва неприятната миризма на керосинъ (каменно масло, гасъ) въ тепекиени саждове.

Когато имашъ силно кашление, даже до задавяние, една лъжичка глицирина въ горъщо млъкъ или каймакъ ще спомогне отведнъждъ.

“Солта е добро и ъщо.” Много дантисти съвѣтватъ да ся употребява понѣкога соль на зъбите. Тя обезсиля киселините (отъ яденiето), които правятъ зъбите да гниятъ; и заякчава вънцитъ. За слаби и подпухнали очи, омий съ слабъ растворъ отъ соль и хладка вода. За настинка въ главата, смърквай отъ длата на ржката си умъренно солена вода. Едно постоянно употребение на този цѣръ вечеръ и зарань, може да испѣри доста сила катара. Нѣкои прѣпочитатъ да употребяватъ машинка съ която да ся цръка въ носа тази течностъ, такава машинка трѣбва да ся притѣжава въ всяка фамилия за да ся употребява въ случай, когато ги боли гърлото.

Какъ да имаме добри слуги.

Слѣдующата рецепта ся прѣпоръчва за Господитъ и домакинките, които желаятъ да иматъ добри слуги и слугини: Земи единъ кил. отъ най-доброто *себе-управление*, половинъ кил. *терпение*, 700 грам. *справедливостъ*, половинъ кил. *разуности*, и половинъ кил. *дисциплина*. Нека тази пропорция ся подслади съ любовъ, и тогава Госпожата да го зема (въ случай на извѣнрѣдни нужди) всякой часъ, и отъ цѣрътъ да ся намира постоянно въ къщи. Тогава домътъ ще е миренъ и всичко ще върви гладко и приятно.

Какъ да ся приготвятъ яйца за зимовище.

Яйца ся спазватъ прѣсни чрѣзъ варовита вода, достаточно варъ нека ся попари и растопи съ вода щото да направи водата гъста като млъкъ, и изтѣй я въ единъ сгоденъ съаждъ, като оставишъ утайката. Яйцата ся турени въ този съаждъ съ приготвената вода, и когато ся наляти да ся покрие съ една кърпа или друго платно, крайщата на платното да ся завържатъ отвѣнъ съждъ. Малко отъ утайката ся турга върхъ кърпата; и така ся оставатъ да си стоятъ

докатъ съ нуждни яйцата за употребление, когато ся измиватъ, никоя диря отъ варта да нѣма. Приготвените яйца трѣбва да ся турятъ въ хладно място, и ще стоятъ прѣсни за нѣколко мѣсяца.

Правила за да ся упази хубостъта на лицето.

Слѣдующето го извѣличаме отъ единъ женски вѣстникъ. Не мий лицето си въ корава вода; смѣсътъ я съ нѣколко капки амония или бораксъ, за да стане мѣка. Не си мий лицето когато си сгорещена, и никога не употребявай въ мнението му твърдъ студена вода. Капи лицето си съ горѣща вода и употребявай добре сапунъ, тогава го измий съ студена чиста вода. Обжрсвай лицето си само съ най-мекъ пишикъ, и така нѣжно го трий като че е най-делекатната чания. Никога не употребявай сюнгеръ за да миешъ лицето; но добре е да употребишъ една мѣгка фланела. Не мисли че чертитъ на лицето ти ся покриватъ, исчезватъ чрѣзъ употребление на пудра, исхвърли пурата съвсѣмъ, нъ мий лицето си съ топла вода всяка вечеръ, толкова топла, колкото можешъ да търпишъ, и слѣдъ една минута съ студена. Това ще ви запали лицето, трий го съ студена фланела, и легни си. Това ще ви успокои за да спишъ като малко дѣте, и рѣските на лицето ви ще ся намалятъ като почивате прѣзъ нощта. Нѣ помни че пудръ сгърча кожата на лицето ви, и слѣдъ малко го прави да прилича на глиджосана стомна. Надѣваме ся, че нашитъ господжи и господжица ще помнятъ горнитъ правила.

КНИЖНИНА.

Получихъ ся въ редакцията слѣдующите списания:

Варненски Общински вѣстникъ, занимава ся исклучително съ интересите на градъ Варна, издава Варненската община.

Женски Съйтъ, редактира ся все отъ Г-жи и Господжии, Варна.

Православенъ проповѣдникъ, издаванъ въ Самоковъ:

Изворъ, Илюстровано Списание за ученици и ученички. Редактори И. Ивановъ, и Т. Ц. Трифоновъ, Издава П. И. Алкалай, Руссе.

Видински Вѣстникъ, Издаванъ въ Видинъ

ХРИСТИАНСКИЙ СВѢТЬ

Издава Методистката Епископална Миссия, Свищовъ.

Отговорникъ: С. ТИХЧЕВЪ.

Свищовъ, Печатница “На дѣжда.”